

Zmrtvýchvstání

Tadeáš Dohňanský (1. místo v I. kategorii)

Stalo se to jednou v sobotu. Naši byli pryč, co jsem měl sám doma dělat? Rozhodl jsem se, že strávím oběd u mých drahých prarodičů. Někdy je to s nimi, pravda, strašná nuda a lezou mi občas pekelně na nervy... Ale tentokrát jsem byl rád, že jsem to rozhodnutí učinil.

Děda Honza, věčně usměvavý, vtipný staroušek, mě jako obvykle vítal už ve dveřích. Sotva jsem si stačil pověsit bundu a kšiltovku, už se do chodby natlačila babička Evička... Spustila a už to jelo! Věděl jsem, že dřív jak za hodinu se odsud nedostanu.

„Ty, Taďo, tož to ti musím říct“, spustila rychle, chytila mě za tričko a už si mě vedla do kuchyně. Postavila přede mě žebírko s hranolkami, kukuřici z plechovky, posadila se naproti mně a pokračovala: „To ti musím říct, Taďo! Ty, viš, na co jsme si včera s dědou vzpomněli? Nedávno si po nás vyzvídal nějaké... No ty nějaké rodinné příběhy. A my jsme si vzpomněli, že taťko,“ myslíc tím dědu, který už seděl za psacím strojem a datloval, „vzpomněli jsme si na jeden takový příběh. Víš, to bylo tak...“

Prstem si podepřela bradu, loket opřela o mahagonový stůl a začala: „To sa stalo kdysi, ještě za časů toho císaře – no, taťko, jak se jmenoval ten císař poslední?“ Děda zvedl hlavu od stroje, obrovské muší brýle na očích a ve tváři diplomatický výraz: „Jeho císařské veličenstvo Karel I. Habsbursko-Lotrinský, maminko, to bys měla vědět,“ řekl děda medovým, pomalým hlasem. „Ale tož měla vědět, měla vědět! Ty furt enem, že bych měla vědět, a enem pořád mudruješ!“ odvětila mu nasupeně babička.

Tyhlety jejich krátké bezvýznamné hádky miluju, vždycky totiž člověka potěší. „No tak teda,“ pokračovala babička, „bylo to za doby toho Karla I. a v Bystřicích žil jeden pošťák. Byl to nějaký Dujka. A ty znáš ty bystřické lidi, šak tam také jezdíme furt na chalupu. No a ten Dujka byl takový střelený! Chtěl mít všechno dobře udělané. Vždycky chodíval do Žárů, do toho údolí, kde stojí naša chalupa, všecičko chtěl měť pečlivé. Tvoje praprababička mu šla jednou pro svoju maminku převzat dopis a musela podepsat ten papír k temu. No a ten Dujka říkal dycky: ‚Tady podepsat dole a napiš dcera.‘ Rozumiš, Taďo, jak to chcel měť všechno dobré, tak nakázal: ‚Dcera napiš a meno pod to!‘“ A babička se začala smát tím svým havraním smíchem, samozřejmě jsem se také neubráníl úsměvu – tomu způsobu, jakým ona vykládá ty staré srdceryvné historky, se prostě nedalo nesmát.

„V Bystřicích, dole u kostela, jak je ta malá chatička nad hřbitovem, je tam teď holič, žila v tem kopcu v tej chatičce stará Labunčena. Labunková sa menovala, viš. A ona to už byla taková šedivá babka. Měla už myslim hodně přes osmdesát a...“ Děda ji přerušil:

„Neměla přes osmdesát, babičko, neměla. Měla kolem sedmdesáti pěti, možná aj meň.“ „Ale co méň, co méň?! Ty taťko, ja to vim přesně, Labunčena sa dožila vysokého věku! Měla už přes osmdesát a už mně nemluv do teho.“ Děda zvedl poraženecky ruce, ale stejně šlo poznat, že se usmívá a myslí si svoje.

„No a ta paní Labunková, ona byla taká strašně pobožná, viš, Taďo. Ona si objednávala furt samé ty svaté obrázky, do kostela chodila a na mše všecky, furt na hroby chodila svíčky rožíňat'. No a jednou, ale to nikdo nevěděl, ona si ti nechala, Taďo, objednat rakev,“ řekla babička a opět se rozchechtala tím havraním skřehotáním. A to jsem se začal smát i já! Čekal jsem, co z babičky vyleze, ale nečekal jsem rakev.

„Tož rakev si normálně nechala objednat, ogare! Ale takú krásnú, černú, s krajkama aj s víkem. Ona si ju kúpila asi proto, že si myslela, že brzo už umře, ale to sa neví. Tak si nechala dovézt' tu rakev. A taky šaty pohřební si kúpila aji se závojem hedvábným. A jednoho dňa, jak ji tu rakev dovezli, tak sa rozhodla, že do ní zkusí vlézt'. Tož sa oblékla do tých smutečných šatů, všude kolem tej rakve si dala obrázky svatých, Pannu Marii, Ježíše, svatého Josefa a dalších, všude po chalupě rozsvítila svíčky a vlezla si do téj rakve, Taďo, lehla si, nad sebe dala velké zrcadlo, asi se dívala, jak to vypadá kolem ní. Tož ale, Taďo... Co sa nestalo – do chalúčky vpadnul starý Dujka! Přes rameno tu svoju pošťáckú kabelu, asi něco tej Labunčeně nes. No a jak tam vpadl, tak zostal stať a díval se před sebe, na tu starú Labunčenu v rakvi! A ona teď nevěděla, co sa děje, tak začala vstávat' z tej rakvi, ruky napřažené, v nich zrcadlo, a vstávala z tej rakve pomalu, aby zjistila, co sa děje. A teď ten pošťák, ten Dujka, sa lek, a jak rychle tam vpadl, tak rychle z tama vypajdal a běžel z kopca dolů, a že stará Labunčena vstala z mrtvých, křičel!“ Babička propukla v hlasitý smích a já měl co dělat, abych v puse udržel kukuřici. To už se začal smát i děda a svůj sáhodlouhý dopis na stroji málem pokazil několika zbrklými písmeny.

„A Labunčena samozřejmě za nim, že sa nic nestalo! A jak on běžel z teho svahu, tak tam desik přepadl, teď se mu z tej brašně všecka ta pošta, ty dopisy a papíry, tož všecko sa mu to vysypalo a větr to rozfúkal po celej lúce a...“ Znovu se do hovoru vložil i děda: „Některé ty dopisy prý aj dolej v potoce byly, že je voda odnesla,“ řekl se smíchem.

„No, aj v potoku! A tak sa Dujka sebral, utíkal dole po polu, vběhl do kostela, za nim Labunčena v černých šatoch. Volek, farář, z nich měl málem smrt! Když sa to potem vysvětlilo, tak Dujka v Žároch praprababičce říkal, že Volek poklekl, začal před oltářem prosit o odpuštění, že ještě nechce umřít,“ a babi vyprskla další palbu smíchu, „a začal sa modlit', protože ta Labunčena asi vypadala jak ta Smrt'! Dluhé šedivé vlasy, černé šaty se závojem... Tož, Taďo, z teho měla celá Bystřice ještě dlouho humor! Humor, Taďo! O tem sa mluvilo v

Žároch, na Polomcu, na Pasekách aj na Bystřičce. Aj myslim do Rožnova sa to dostalo, jak Labunčena ‚vstala z mrtvých‘ a jak sa jí Dujka polekal.

Třeba to někdy řekneš svojim dětem. Musíš to tak vybásnit, že... že sa to stalo v Bystřicách, ve vesnici obklopené kopci a lesy, a že Dujka sa polekal Labunkové.“

Já jsem stále popadal dech od smíchu. Oběd jsem měl sněžený, kukuřici jsem naštěstí nevyprskl. Podíval jsem se na hodinky – vždyť jsem to říkal! Strávil jsem tady tím obědváním, posloucháním a smáním se hodinu a půl! Ale dneska mi to nevadilo... Dneska mi babička s dědečkem na nervy nelezli.

V jedné knížce od Boženy Němcové je napsáno: „Zdárná rodina je ten nejkrásnější dar Boží. Já bych ji přirovnal k naladěné lyře: každá struna jiný tón, a přece spolu nejčistší souhlas.“ A tak to má být, tak je to správně.

Trošku mě i mrzelo, když zavolala mamka, že pojedeme na Olešnou do aquaparku. Ale věděl jsem, že až budu mít čas, určitě se tady znovu zastavím. To si zase vyslechnu nějaký úchvatný starý příběh, třeba to bude něco z naší rodinné kroniky.